View the original article

ДОНБАС

Повернення до Великої Новосілки? Як розвивається наступ ЗСУ на півдні Донбасу

Донбас.Реалії Владислава Савкова

22 листопада 2026, 06:30

На Олександрівському напрямку триває просування Сил оборони

Сили оборони України продовжують відтісняти російські війська на півдні Донбасу. Контрнаступ на цій ділянці розпочався ще на початку цього року: з січня до серпня українські військові звільнили 745 квадратних кілометрів території та 26 населених пунктів. Однак просування не зупинилося після завершення основної фази операції.

На Олександрівському напрямку російські війська поступово втрачають позиції – на території Дніпропетровщини майже не залишилося окупованих населених

пунктів. Одним із прикладів, як відбувається цей контрнаступ, стала зачистка села Філія на південь від Новопавлівки, яка тривала близько трьох тижнів.

- Що відбувається на півдні Донбасу?
- Яке значення має просування Сил оборони на цій ділянці фронту?
- І чи можуть українські військові розвинути цей успіх далі?

Донбас Реалії (проєкт Радіо Свобода) обговорили це з військовими та аналітиками.

Де на півдні Донбасу триває контрнаступ

Ділянку фронту на півдні Донбасу умовно можна розділити на два відтинки: великоновосілківський – на стику **Донецької, Запорізької та Дніпропетровської областей**, та олександрівський – у районі **Новопавлівки**.

Військовий оглядач групи «Інформаційний спротив» **Костянтин Машовець** пояснює, що для противника йдеться про стик операційних зон двох угрупувань військ – «Центр» і «Восток».

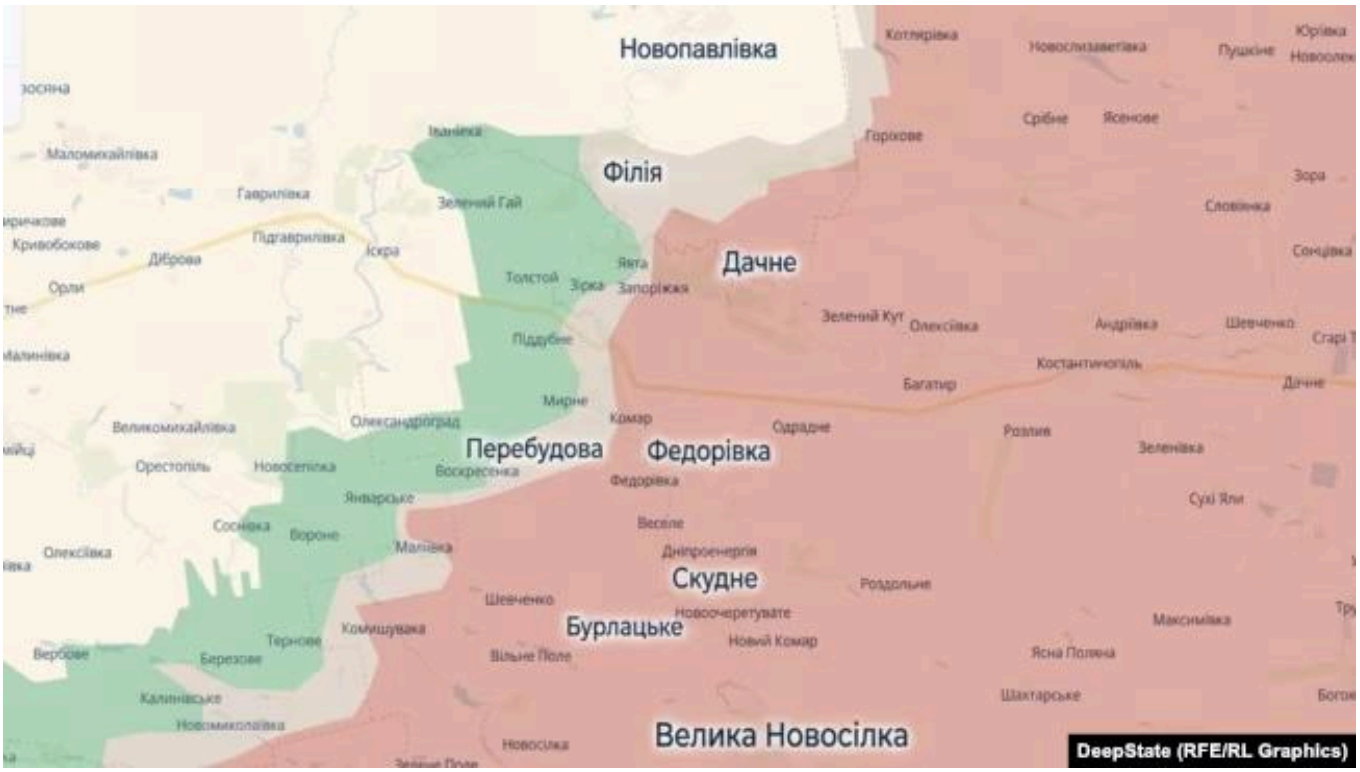
За його оцінкою, українські сили нині просуваються на обох ділянках:

- на великоновосілківському відтинку передові підрозділи ЗСУ, ймовірно, увійшли до села **Бурлацьке** та перерізали дорогу між **Федорівкою** і **Скудним**, витіснивши російські війська з району **Перебудови**.
- на Олександрівському напрямку українські військові вибили російські піхотні групи з **Філії** та лісового масиву на південний захід від села. Залишки противника, за оцінкою Машовця, відійшли в бік **Дачного** – одного з двох населених пунктів Дніпропетровщини (разом з **Новомиколаївкою**), які досі перебувають під контролем російських військ.

> У зведеннях українського Генштабу цей напрямок фігурує як Олександрівський, але подекуди військові вживають його попередню назву – Новопавлівський.
>
> Новопавлівка – село на південному сході Дніпропетровської області, розташоване поблизу адміністративної межі з Донецькою. Раніше воно було важливим для забезпечення українських військ на Донеччині, оскільки прикривало підступи до **Межової** – одного з тилових вузлів постачання. Коли лінія фронту наблизилася до межі областей, Новопавлівка опинилася безпосередньо на шляху російського наступу й стала важливим оборонним

рубежем, який прикриває подальше просування армії РФ углиб Дніпропетровщини.

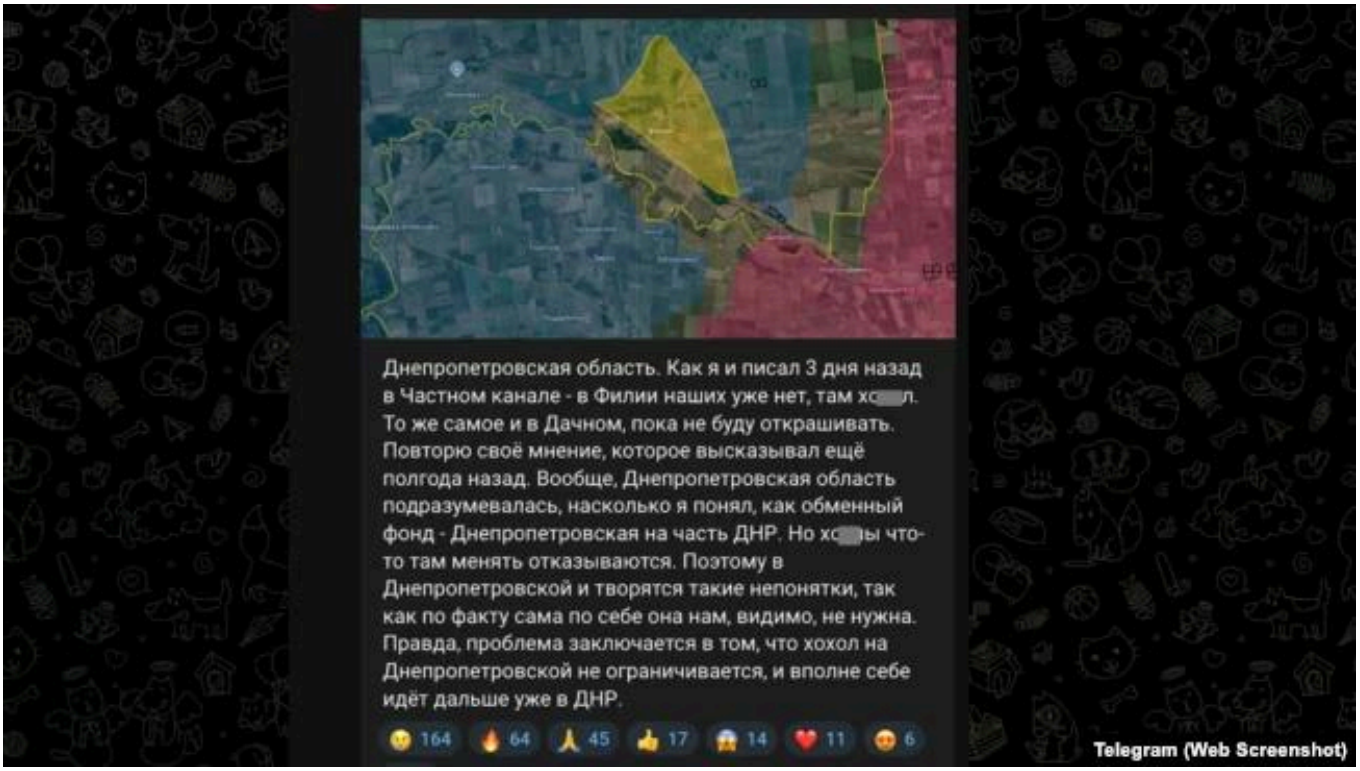
8 жовтня 2025 року Генеральний штаб ЗСУ змінив назви кількох ділянок фронту на Донеччині та Дніпропетровщині, зокрема, Новопавлівський напрямок став Олександрівським. Відомство це пояснило переходом на корпусну структуру та змінами оперативної обстановки. В угрупованні військ «Схід» нову назву пов'язали з тим, що російські війська активізувалися в напрямку села Олександрівки на Дніпропетровщині.

Олександрівський напрямок станом на 18 листопада 2026 року на мапі проєкту DeepState

Детальніше про витіснення з Філії російських військових розповіли у 425-му окремому штурмовому полку (ОШП) «Скеля». Як пояснили бійці, село важливе тим, що це «ворота» до більшого населеного пункту Новопавлівки, куди противник міг би почати просочуватися.

І хоча, згідно з мапою DeepState, «сіра зона» в районі Філії досі є, американський Інститут вивчення війни (ISW) і навіть деякі російські мілблогери підтверджують витіснення російських сил з цього району.

Публікація одного з російських мілблогерів щодо ситуації на Олександрівському напрямку

> «Спочатку нас привезли на «квадриках» *(квадроциклах – ред.)*, як належить. Потім йшли групою пішки, доходили до Філії на свою точку, щоб закріпитися. А там повністю все розбито, немає жодного цілого будинку, мирних жителів немає», – розповідає штурмовик «Скелі» на псевдо **«Рудик»**, який брав участь в операції.

(Редакція не вказує імена та прізвища бійців з міркувань безпеки)

Як розповіли у «Скелі», операцію планували так, щоб заздалегідь прорахувати, де можуть ховатися російські військові, і у зв'язці з розвідкою виявляти та знищувати цілі. А там, куди українські підрозділи не могли дістатися дронами-бомберами чи іншими засобами ураження, працювала піхота.

Піхотинцям доводилося зачищати посадки, перевіряти бліндажі та укриття й шукати противника, який переховувався серед завалів.

View the media content

> «Противник дуже навчений у тому плані, що дуже добре маскується. Мінімальне укриття він старається використати, і не завжди його можна помітити з правильного ракурсу. Старалися максимум відпрацьовувати засобами [ураження], зокрема, по глибоких укриттях, куди вже не можна

дотягнутися», – поділився в ефірі Радіо Донбас Реалії деталями операції **Андрій Матінчук**, офіцер управління боєм 425-го ОШП «Скеля».

За його словами, противник часто ховався в норах глибиною по кілька метрів. Щоб його дістати, командування полку розробило спеціальну вибухівку, яку піхотинці закидали в укриття загарбників.

> «Ми розробили спеціальний пристрій з детонацією з відтермінуванням. Потрібно було чітко вниз занести [в укриття]. Один [штурмовик] прикриває, другий акуратно заносить [пристрій]. У них є час, щоб відійти, сховатися. І якщо противник буде вибігати, там *(на поверхні – ред.)* його вже знищуватиму», – пояснив офіцер управління боєм «Скелі» на псевдо **«Віскі»**.

У полку повідомили, що попри складні умови, зруйновану забудову та постійну загрозу з повітря, бійці змогли закріпилися у Філії та розпочали бойове чергування. Операція тривала близько трьох тижнів.

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

ЗСУ відбивають у Росії південь Донецької області? Військові та експерти заявляють про звільнені населені пункти

Чим важливий Олександрівський напрямок

Просування українських сил на Олександрівському напрямку має значення не лише для контролю над окремими населеними пунктами, а й для загальної конфігурації фронту.

> **«Великоновоселківський напрямок у нас наразі реанімується»**
>
> Денис Попович

«Одним із наслідків контрнаступу, з огляду на його загальні результати, починаючи з кінця січня і до цього дня, є, можливо, наближення наших сил до **Великої Новосілки**. Великоновосілківський напрямок у нас наразі реанімується», – зазначив в ефірі Радіо Донбас Реалії військовий оглядач **Денис Поповича**.

Як пояснив майор ЗСУ та політолог **Андрій Ткачук**, Велика Новосілка має важливе значення для управління російськими військами та їхньої логістики. На його

думку, подальше просування Сил оборони безпосередньо до неї може створити для російських військ проблеми з логістикою та управлінням у цьому районі.

Попович також звертає увагу на особливості бойових дій на цій ділянці: тут (на відміну від «поясу фортець» Донбасу, де є великі міські агломерації) небагато населених пунктів, за які можна зачепитися під час наступу або організації оборони.

> «Ми можемо розпочати другу битву за Велику Новосілку, і це буде вельми неприємно для противника, особливо в контексті їхніх подальших спроб наступати на **Гуляйпільському напрямку на Оріхів**. Їм доведеться перекидати сили, щоб якось реагувати на наші успіхи», – припускає Попович.

Після окупації Вугледара на півдні Донецької області в жовтні 2024 року російські війська розгорнули наступ на українські укріплення на півдні Донбасу. У січні 2025-го вони захопили Велику Новосілку – важливий логістичний вузол, втрата якого погіршила становище українських сил на півдні та стала одним із чинників подальшого просування армії РФ у напрямку Гуляйполя в Запорізькій області.

Водночас, окрім як для сусіднього Гуляйпільського напрямку, українське просування на південь може мати вплив і на інші ділянки фронту. За оцінкою військового кореспондента **Богдана Мирошникова**, дії Сил оборони створюють загрозу флангу російського угруповання, яке наступає на **Добропільському напрямку**.

> «Якщо ми говоритимемо про те, що противник все-таки перекидатиме сили, то він може перекинути їх із Добропільської ділянки фронту. Тобто про Добропілля також можна буде говорити як про фактор впливу», – додає Попович.

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

«Не варто поспішати з гучними заявами». Добропілля може стати другою Костянтинівкою?

Які перспективи у Сил оборони

Зараз українське командування наступає на широкій ділянці фронту, яка перевищує його нинішні бойові можливості, аналізує Костянтин Машовець. Тож так чи інакше доведеться звужувати напрямок головного удару, і особливо на тлі того, що противник постійно намагається сповільнити український наступ на кількох відтинках півдня одночасно.

Поступова концентрація українських сил на меншій ділянці вже почалася. Наступальні дії на олександрівському та великоновосілківському відтинках звузилися до одного напрямку – району сіл Перебудова, Комар і Федорівка, вважає оглядач.

> «На інших ділянках *(Олександрівського напрямку – ред.)*, очевидно, ситуація поступово стабілізувалася», – додав він.

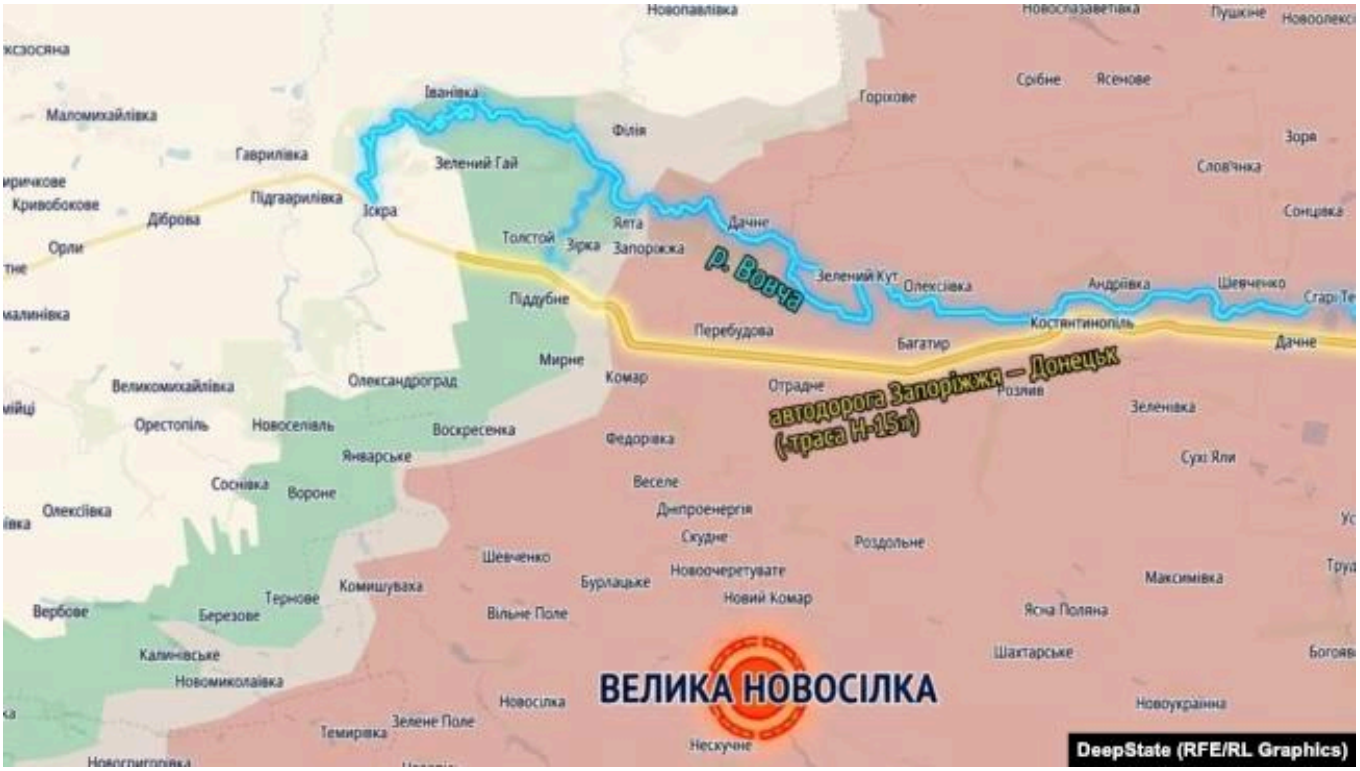

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

Абсолютний рекорд втрат РФ: чи здатна російська армія продовжувати війну?

Машовець також припускає, що наступальні дії на півдні Донбасу не закінчаться, особливо це стосується великоновосілківського відтинку. За його оцінкою, поки що російському командуванню вдається стримувати ситуацію тут. Навіть більше, частину сил 90-ї дивізії РФ з УГ «Центр» навіть змогла залучити до наступу на **Дружківку на Костянтинівському напрямку**. Втім, це може бути тимчасово.

> «Якщо ЗСУ все ж зможуть наблизитися впритул до Великої Новосілки, а також відновити наступальні дії на північ від дороги **Запоріжжя – Донецьк** *(траса Н-15 – ред.)*, вздовж **річки Вовча**, то ситуація в цьому сенсі може змінитися дуже радикально», – написав Машовець.

Олександрівський напрямок на мапі проєкту DeepState

Шанси на це Андрій Ткачук оцінює як високі. На його думку, українським військовим вдається досягати результатів завдяки ефективнішому плануванню та проведенню операцій, попри те, що особового складу й ресурсів не вистачає.

> «Вони *(російські війська – ред.)* намагаються сьогодні поповнити особовий склад. Ми ж проводимо інтелектуально якісніші операції, ефективніші, зважаючи на відсутність переваги в особовому складі, ресурсності, коштах. І ми їх проводимо ефективно. Цей рік зараз триває, на мою думку, на переважній більшості відтинків фронту під диктовку Збройних сил України», – каже Ткачук.

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:
Абсолютний рекорд втрат РФ: чи здатна російська армія продовжувати війну?

Український військовослужбовець з позивним **«Мучной»** підтверджує, що логістичний тиск на цьому відтинку уже відчутний для противника, і подальше покращення українських позицій на фронті дедалі більше ускладнювати забезпечення підрозділів РФ та їхнє маневрування.

«У майбутньому ми можемо й тут зірвати плани супротивника, а це був їхній другий стратегічний напрямок у Запорізькій області. Ми можемо й тут зірвати їхні плани, як це ми зробили в Донецькій області в рамках операції «Вівальді», – додає Денис Попович.

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:
Операція «Вівальді». Як ЗСУ звільняли села на Лиманському напрямку

ОСТАННІЙ ВИПУСК РАДІО ДОНБАС РЕАЛІЇ:

View the media content

Поділіться з нами своїм відгуком про статтю: на пошту Donbas_Radio@rferl.org, у фейсбук, Whats App або Imo: +380635710657. Якщо ви живете на окупованій території – пропонуйте теми, діліться міркуваннями через анонімну форму donbass.realii.info. Донбас Реалії працюють для аудиторії по обидва боки лінії фронту.

Донбас.Реалії

Донбас.Реалії – проєкт для Донбасу та про Донбас по обидва боки лінії розмежування. З 2014 року ми створюємо та добуваємо унікальний контент – ексклюзиви з окупованих міст і лінії фронту, відео й фото, мультимедійні репортажі, розслідування, радіо та телепрограми.

У соцмережах:

– Facebook

– Telegram

– Instagram

– Twitter

– Телепроєкт Донбас Реалії на YouTube

– Радіо Донбас Реалії на YouTube

Україна | Війна | Донбас

© Радіо Свобода, 2026 | Усі права застережено.